

Dbl

U. q. 17, 13

PROGRAMMA
 DE
**FAVORE TESTA-
 MENTORVM NON
 FAVORABILI,**
 quo
 AD DISSERTATIONEM INAUGVRALEM

DE
**TESTAMENTIS CONIV-
 GVM RECIPROCIS**

Clarissimo Candidato
CHRISTIANO FRID. IVNIO,
 ONOLDO - FRANCO,
 habendam
 IVRISPRVDENTIÆ CVLTORES

inuitat
IO. SAM. STRYKIVS, D.
 P. P. ORD. ET FACVLT. IVRID.
 h. t. DECANVS.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
 Literis Christiani Henckelii, Acad. Typogr.

I. N. I.

Vix vllius rei in Iure nostro tantus fauor est, quam testamentorum, satis enim constabit omnibus, qui doctrinas iuris primis tantum labiis degustarunt, quid non permittant leges pariter & Doctores fauore vltimarum voluntatum: pro

quarum conseruatione etiam violentas haud raro admittunt interpretationes; quorsum, quæ integris tractatibus scripserunt Cardinalis Mantica, Simon de Prætis, & Io. del Castillo, conferri possunt. Equidem non licet hic excerpere omnes illos effectus singulares istius fauoris ex legibus Romanis; multo minus instituti ratio permittit ostendendi, quousque interpretes, etiam vltra rationem legum, hunc fauorem extendant: Sed vt tamen de hac re firmum capi iudicium possit, iuuabit in fundamentum illius fauoris paulo penitius inquirere. Respiciendo igitur ad originem testamentorum, a plerisque Dd. eadem vel ipsi iuri naturæ, vel tamen iuri gentium adscribitur, quod vltimum in ipsis legibus quoque assertum videmus, ad ius diuinum nemo est qui originem referat. Sed de iure naturæ iam plurimi dubitarunt, ex ratione non nullius momenti, quod dominis liberum quidem arbitrium sit disponendi de rebus suis, sed tantum quousq; domini sunt, neminem enim plus iuris in alium transferre posse, quam ipse habet, validitatem ergo testamentorum, quam demum post mortem testatorum consequuntur, non posse ex iure domini defendi

quia

Litteris Christiani Henckelii, Acad. J. p. p. g. r.
HALÆ MAGDEBURGICÆ

quia dominium nostrum morte extinguitur: (a) Sane quicquid sit quod disputatur inter Doctores, etiam si concedatur, testamenta ex rationibus naturalibus aliquo modo defendi posse, id tamen erit manifestum, originem eorum iuri naturæ adscribi non debere. Communior sententia est, quod ex iure gentium descendant. Verum nec ista solidiori fundamento nititur: nec enim iuris gentium, si quod datur, alia sunt principia, quam iuris naturæ. Nam ius naturale diuersarum gentium dicitur ius gentium. (b) Sed etsi vel maxime concesserim nonnullis doctoribus, ab exemplis gentium potissimarum iudicandum esse ius gentium, quod tamen erroneum, & ab omni sana ratione alienum esse, satis demonstrarunt prudentiores; (c) vix tamen est, ut vel ex hoc capite origo testamentorum demonstrari possit. Antiquissimis temporibus plerasque, si non omnes gentes, usum testamentorum ignorasse, historiæ docent. Apud Hebræos ut ut sint qui testamenta in usu fuisse asserant, hoc tamen probari non potest. (d) Dum viuerent morti vicini, bona distribuebant. (e) Et de hoc modo accipiendum est, quando Abraham seruum heredem relinquere constituerat. (f) Facillimum probatu est, usum eorumdem apud Romanos primum inualuisse; Quamuis enim Romani videantur a Græcis accepisse usum testamentorum, certum tamen, est ante Solonem testamenta apud Græcos non fuisse condita. (g) Sed & postea ipsa testamenta in usum introducta, probari nequit: Verba illa LL. XII. Tab. VTI QVISQVE PATERFAMILIAS REI SVÆ LEGASSIT ITA IVS ESTO, nihil aliud probant quam legata, apud

A 2

Græ-

- (a) Pufend. de I. N. & G. l. 4. c. 10. §. 4. Ant. Faber de Error. pragmat. Decad. 36. err. 2. (b) Pufendorf. de I. N. & G. l. 2. c. 3. §. 23. (c) Pufend. d. §. 23. (d) Dn. Thomaf. Diss. de Capti-
 tor. Instit. §. 42. (e) Gen. XXV, 5. 6. XLIX, 22. Deuter. XXI, 16.
 XXXIII, 24. (f) Gen. XV, 3 (g) Plutarchus in Solone c. 17.

Græcos fuisse in usu, non testamenta. Imo etiam si concedatur apud Græcos & Romanos testamenta valuisse, exinde tamen non sequitur, orta esse ex iure gentium, hoc enim mores duarum gentium efficere non possunt. Certe solis Romanis debet culturam testamentorum & propagationem constare, nam ab iis receperunt postea alii populi. Hinc si largiamur etiam, omnes gentes Romanos hac in parte sequutas esse, non tamen potest exinde origo testamentorum omnibus gentibus, sed tantum Romanis, adscribi. (i) Licet enim ipsi etiam Icti Romani quandoque testamenta iuris gentium asserant, satis tamen in vulgus constat, quam improprie hanc vocem sumant, seducti etiam haud raro vnius vel alterius populi exemplis. Nec Apostolus id confirmat, (k) qui haud dubie ad mores Græcorum & Romanorum, apud quos degebat, respexit. Cum itaque ex solo iure Romano originem habeant testamenta, non maiorem fauorem merentur, quam reliqua eiusdem iuris sancita. Maxime in Germania: in qua olim nulla testamenta in usu fuisse ex historiarum monumentis constat. Inde Tacitus: (l) *Herodes successoresq. sui cuique liberi: & NULLVM TESTAMENTVM. Si liberi non sunt, proximus gradus in possessione, fratres, patrui auunculi.* Actibus inter viuos sibi prospiciebant & pactis, quorum autoritas, eodem Tacito teste, longe maxima erat. Vsque dum Clerus & Episcopi Roma in Germaniam missi testamenta quoque introducerent, & tandem cum legibus Romanis tota illa materies inter Germanos etiam radices ageret. Et probabile est, Episcopos, a Pontifice Romano in omnia Europæ Regna missos, usum testamentorum introduxisse. Rem enim accuratius perpendenti facillimum cognitu erit, Clerum Romanum fauorem istum vltimarum

(h) Vid. Dn. Thomaf. d. Diff. §. 42. (i) Ant. Faber in *Iurispr. Papin. Tit. 2. pr. 4. illat. 1.* (k) *Gal. III. 15.* (l) *de Moribus Germanor. cap. 20.*

voluntatum omnibus modis extendere annisum fuisse, vt
hac ratione opes morientium, sub spe certissima, promeren-
di æternam salutem, admonitionibus suis & concussionibus,
corraderent, tanquam sine quo fundamento dominatum
suum stabilire non poterant. Fauentem statim experie-
bantur Constantinum Imperatorem, sub cuius imperio iam
rum cristas erigere incipiebat Anti-Christus. Nam in cleri
fauorem promulgabatur constitutio (m) his verbis: *Habe-
at vnusquisque licentiam sanctissimo catholico venerabilique con-
cilio decedens bonorum, quod optauerit, relinquere: & non sint
cassa iudicia eius.* (Nunc sequitur fundamentum illius fau-
oris) *Nihil enim est, quod magis hominibus debeat: quam
vt suprema voluntatis (postquam iam aliud velle non possunt)
liber sit stylus, & licitum, quod iterum non redit, arbitrium.* Vt
alias constitutiones, quibus fauere clero incipiebant Impe-
ratores, nunc prætermittam. Mox sequebantur Pontifi-
cum constitutiones, quibus hæc vtilissima materies eiusque
fauor eo extendebatur vsque, vt, si nulla alia testamenti ca-
pita subsistere possent, sed omnia corruerent, tamen ad pias,
vt vocabant, causas, hoc est ad sustentationem dominatus
sui, clero, cœnobiis aliisque istius farinae relicta, conferua-
rentur. Ad validitatem enim eorum quæ ad pias causas le-
gata, nihil aliud iure canónico requirebatur quam vt per
duos vel tres testes probari possit. (n) Sed nec ita fauorem
testamentorum ampliassè sufficiebat, verum vltèrius pro-
grediendum erat, ne hic modus, inhiandi bonis miserorum
laicorum, clero auferri possit. Inde enim, nisi me omnia
fallunt, factum est, quod Imperatores statuerint, nemini li-
cère debere facultatem testandi pactis & conuentionibus
sibi adimere. (o) Quod facile vnusquisque intelliget, omni
fanae rationi aduersum esse. Cur enim non liceat sibi fa-

A 3

(m) *L. Habeat. 1. C. de S. S. Eccles.* (n) *Cap. 11. X. de Testam. add.*
Tiraquell. de priuileg. pie cause (o) *L. 15. C. de pact.*

cultatem testandi auferre? Annon licet se in adrogationem
 alteri dare? Sed hoc ipso adimitur facultas testandi: vt plu-
 ra exempla non adducam ex quibus probari posset, secun-
 dum principia ipsius iuris Romani non absurdum esse, per
 indirectum sibi hanc facultatem adimere. Cur ergo non
 licet expresse, quod licet tacite? Scilicet ne Clero hic mo-
 dus acquirendi auferatur. Iudicet nunc, qui a præiudiciis
 liber est, an hoc dignum sit tanti fauoris fundamentum.
 Quod si consideremus in super personas testantium, quo a-
 nimo condant testamenta, eo magis patebit, nullam hic
 reperiri fauoris rationem solidam. Certe non abs re asseruit
 Bertrand. Argentæus (p) *testamentum condere conscientia*
periculosum & iniustitia contrarium esse; si ab eo quod commu-
 nius fit, & a potiori, debet fieri denominatio. Plerique, non
 amore bene prospiciendi posteritati, sed odio ducti erga il-
 los, quibus ab intestato bona obuenerint, *vindictæ causa* tes-
 tantur. Imo & ea quæ piis causis relinquuntur, vt pluri-
 mum ex prauis affectibus procedunt. Sæpissime, quæ mi-
 nistris ecclesiæ, templis, pauperibus legantur, non ex alia
 intentione proueniunt, quam ex studio, vt post mortem lau-
 dibus publice prædicetur testator, & hac ratione pallium
 quærat innumeris vitiis quibus alias scatuuit, aliisque offen-
 diculo fuit defunctus: quod etiam peruersi sacerdotes non
 negligunt, & vitia licet enormia imbecillitati humanæ ad-
 scribentes, testatorem infinitis laudibus extollunt, eiusque
 exemplum cæteris commendant imitandum, quod vt fu-
 giendum in medium producere deberent. Ita *fastus & su-
 perbia* impellit homines ad legata ad pias causas. Sed & *a-
 varitia* haud paucos inducit, cum enim per omnem vitam
 tenacissimi fuerint, & proximo indigenti, non modo non
 decima, sed nec millesima parte bonorum suorum, succur-
 rere voluerint, nunc, cum bona sua etiam inuiti dimitte-
 re

(p) In Comment. ad Consuet. Brit. ann. ad Rubr. tit. 22.

re tenentur, incipiunt liberales esse, credentes, satisfieri posse suo officio, si in testamento pauperibus, quamuis parce satis, prospiciant. Deinde quot fiunt testamenta ut opes & potentia ac *splendor familiae* defuncti omnibus modis augetur? Vti & eam rationem, pessimam utique, testamentis suis interdum inferere non erubescunt. Substitutiones & fideicommissa, maxime familiae, plerumque nil nisi *diffidentiam in Deum* pro fundamento habent, ita enim in omnem aeternitatem familiae suae prospicere intendunt, ac si Deo omnem potestatem conseruandi homines, quibus vitam dedit, auferre vellent. Inde obseruarunt viri boni ex actis iudicialibus, ut plurimum haec fideicommissa lites gignere, imo eadem postea irritari, contra voluntatem testantium, singulari haud dubie prouidentia Dei ita dirigente, coram quo non est tantus fauor testamentorum, quam coram hominibus. Quid dicam de testamentis *moribundorum*? qui, cum de anima sua eiusque salute deberent esse serio solliciti, & omnem curam rerum humanarum abiicere, tempus interim tam pretiosum, & nunquam reparabile, his ineptis cogitationibus disponendi de rebus suis consumunt; quibus testantibus fauent Doctores, etiamsi perturbati cogitatione mortis, animi sint. (q) Egregium fauoris testandi fundamentum! Sed hoc quoque effecit ille fauor testamentorum, ut moribundus haud raro a Coniuge proximisque agnatis & domesticis, infinitis modis turbari & inquietari soleat, quo testamentum ab eo extorqueatur; quae species *concessionis* non minima est. Imo si alicui otium & occasio fuerit percurrendi acta iudicialia & Archiua, is facile deprehenderit testamenta nihil aliud esse quam seminaria litium, vix enim in lucem prodit testamentum, ex quo non processus nouus oritur. Ignorabant olim Germani tot lites cum incognita adhuc essent testamenta, sed his intro-

(q) Carpzov. P. 3. *Consl.* 5. *def.* 1.

ductis omnia iudicia processibus, inter alias ex his quoque causis, referta sunt. Hic est fauor testamentorum, tanto pere commendatus a Doctoribus, ex his causis prouenit tam egregius effectus. Quid ergo? An semper odio dignum erit, si quis testari voluerit? Id vero non assero. Sæpe laudem meretur, qui de bonis bene prospicit posteritati, si videat heredes ab intestato non bene impensuros esse quod iis relinquitur, sed in fastu & voluptatibus consumpturos, aut per auaritiam, quod egeno proximo debetur, denegaturos: Vt ita quædam testamenta fauore digna esse queant. Sed cum adeo inualuerit frequentia testamentorum, ut vix quisquam sine eo decedat, plerique etiam iniquum existiment non condere testamenta, plurima tamen ex prauis proueniant affectibus, litesque immortales gignant, non debebat tam generaliter fauor testamentorum commendari, nec in explicandis vltimis voluntatibus, ad illum magis quam ad bonas regulas interpretationis respici. Ex illis ergo quæ dicta sunt elicio I. Fauorem testamentorum non esse iuris moralis vel naturalis vel diuini, sed humani positiui & speciatim Romani: II. Nullum esse fauorem testamentorum in Germania, saltem non maiorem quam ipsorum pactorum: III. Posito etiam in Germania ius Romanum in materia testamentaria esse receptum, tamen fauorem illum non extendendum, vitra ea, quæ in legibus singulariter expressa: Hinc testamenti inualidi, & secundum regulas iuris non confecti, nullum esse fauorem (r) V. Proinde in dubiis quæstionibus, an validum sit testamentum, an fecus, illud potius pro inualido habendum, nisi rationes prægnantes aliud suadeant; cum & in iure Romano magnus fauor sit heredum ab intestato, pro quibus in dubio pronuntiandum, cum iis Lex ipsa deferat successionem: VI. Etiam si legitime confectum testamentum, ob fauorem ta-

(r) Quod fatetur Carpzov. P. 3. C. 3. d. 21. n. 14. sq. (p)

men non recedendum a regulis bonæ interpretationis: VII.
Fundamentum interpretationis vltimarum voluntatum non
debere esse istum præsumtum fauorem, sed voluntatem defun-
cti, a quo ob fauorem nunquam deflectendum: IX. Nec
propter præsumtam voluntatem testatoris, aliud quid, ob fa-
uorem istum, statuendum esse, quam ob præsumtam volun-
tatem contrahentium statueretur.

Hæc vero nunc sufficiant, cum pluribus eadem profequi
in præsentem non liceat. Occasionem vero hæc differendi nobis
suppeditauit Clarissimus doctissimusque Candidatus noster
CHRISTIANVS FRIDERICVS IVNIVS *Onoldo - Francus,*
dum Dissertationem suam inauguralem *de Testamento Coniu-*
gum reciprocorum esse voluit: ibique non pauca, ad hanc rem per-
tinentia, tetigit. De cuius vita & moribus quædam hic adii-
cienda sunt. Natus is est Solenhofii in Marchionatu Bran-
denburgico Onolspacensi, Anno post natum Christum
M DC LXXIX. d. ii. Martii, ex Parentibus optimis, Patre Ma-
thæo Iunio, nunc Dynastiæ Sulzenis Præfecto meritissimo, &
Matre honestissima Maria Barbara, nata Strasheimeria. Hi
cum statim in prima iuuentute cognoscerent excitato inge-
nio præditum esse a Deo, Patre cœlesti, hunc filium, bonis lit-
teris eum destinarent, vt eo magis seruire Deo & proximo ali-
quando possit. Traditus itaque est plurimum reuerendo
IO. CONRADO KERNIO, Pastori tum temporis Sulcensi
fidelissimo, vt ab eo in primis rudimentis latinæ & græcæ lin-
guæ institueretur. Quibus feliciter positis Ao. M DC XXXIX.
Bopfingam delatus est, vbi per quadriennium vsus priuatissima
& fidissima informatione Viri integerrimi, DANIELIS
SCHMIDII, Scholæ Bopfing. Rectoris meritissimi. Inde
Heilsbronnæ Anno M DC XCIII. peruenit, ibidemque in il-
lustri Gymnasio per triennium studiis humanioribus sedulo
incubuit, totumque Philosophiæ cursum, vt aiunt, absoluit,
ductoribus eruditissimis viris, inter quos præcipue adhuc lau-
dat Candidatus noster operam & dexteritatem Viri admodum

B

reue-

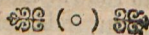
Reuendi IO. FRIDERICI KREBSII S. S. Theologiae & linguae
sacrae ibidem Professoris celeberrimi. Cuius fide & ductu
moralibus praecipue studiis & Iuri Naturae vtilissimam naua-
uit operam, & sub eius quoque praesidio disputationem solen-
nem, de *Prudentia Christianorum in evitandis & diiudicandis
controuersis circa res huius seculi*, cum applausu omnium ha-
buit. Ita ergo ad altiora studia optime praeparatus Anno
M DC XCVI. in Academias se contulit; & primo quidem Alt-
dorfinam petiit, fama & celebritate Excellentissimorum Pro-
fessorum eius Academiae permotus. Potissimum vero studiis
Philosophicis se dedit, ductoribus praeter ceteris Amplissimis Ce-
leberrimisque viris CHRISTOPHORO STURMIO Physic
& Mathem. P. P. & G. P. ROETENBECCIO, I. og. & Politic.
P. P. Apud illum audiuit Collegium *Physicum*, integrumque
cursum Mathematicum priuatim, priuatissime vero collegium
experimentale, quod curiosum vocare solent, item *Gnomonicum*
& alia; Huius opera vsus est in *moralibus & politicis*, eiusque le-
ctionibus ad Celeberrimi Thomasiae nostri *Institutiones Iuris-
prudentiae diuinae* sedulo interfuit. Tandem ipsum quoque Iur-
isprudentiae oceanum ingressus, Duce Consultissimo DO-
NAVERO, iam Consiliario Reip. Naerdling. meritissimo, *In-
stitutiones iustinianicas & Compendium Digestorum* Lauterba-
chii audiuit: Publicis quoque lectionibus & Magnifici SPI-
TZII Icti Excellentissimi, & illustri collegii iuridici Senioris,
vt & celeberrimi WAGENSELII, vsus. Quibus & *Theolo-
gica, Historica, Genealogica, Heraldica*, & alia studia iunxit. Ad-
dens etiam *Anatomico Practicum*, interprete Viro Excellentis-
simo IO. MAVRITIO HOFFMANNO Archiatro & Con-
siliario Serenissimi Marchionis Onolspacensis experientissi-
mo. Quibus fundamentis solidioris doctrinae iactis, tandem
hanc quoque nouam Academiam salutare non inutile iud-
icabat noster; inde cum consensu parentum suorum,
honoratissimorum Anno M DC XCIIIX. ad nos delatus,
studiis iuridicis se totum tradens, omnes iuris partes per-
cur-

percurrit, ductu in primis & auspiciis venerandi Parentis mei, cuius lectionibus, tam publicis, quam priuatis, constanter interfuit, audiuitque ipsum ad *Institutiones & Lauterbachii compendium* binis vicibus, itemque collegiis de *Differentiis Iur. Ciu. & Canon. Casuali, & Practico* interfuit. Iuris publici quoque studia non negligens, hinc & Myleri tractatum de *Statibus & Principibus Imperii* & Per illustri Rhetii *Institutiones Iuris Publici & Capitulationem Iosephi* in collegiis, eodem interprete, pertractauit; addens, vt nihil desit, *Ius Ecclesiasticum* B. Brunnemanni & *Ius Feudale*. Sed & meis aliorumque collegiis interfuit indeque pretiosissimum Thesaurum magna industria sibi collegit. Quæ omnia vtut talia sint vt laudem non exiguum mereantur, cum singularem in Candidato nostro feruorem, ac impetum quasi in bonas literas & studia solidiora innuant; hoc ramen ista multis modis superat, quod non intellectum modo sed & voluntatem suam emendare non minus fuerit sollicitus. Hinc Theologiam, maxime practicam, iuris prudentiæ iunxit, & cognitio veris & solidis Christianæ doctrinæ principiis, tanto ardore pietati veræ, non simulatæ aut hypocriticæ, operam nauauit, vt eius exemplum reliquis studiosis iuris, hæc communitè nimium quantum negligentibus, vt imitandum proponere non dubitemus. Quæ in parte vsus est domesticis doctrinis solidissimis, optimoq; exemplo, Theologi Integerrimi, PAULI ANTONII, S. S. Theol. Doctoris & Professoris in hæc Academia & Consilarii Ecclesiastici meritisimi, quem hospitem se nactum esse, gaudet insigniter, eiusque singularem fauorem sibi exhibitum multis modis prædicat, Candidatus noster. Est sane iuris prudentiæ studium magis nociuum Reip. quam proficuum, si non scientiæ iungatur pietas. Inde enim tot mala in Remp. æque ac Ecclesiam redundant, quod eruditionis tantum, non pietatis, habeatur ratio in iis, qui officiis publicis admouentur. Illi itaque demum feliciter tempus in Academicis peragunt, qui, vt noster, cum studio iuris prudentiæ humanæ
di-

diuinæ iurisprudentiæ, hoc est, sacrarum litterarum studium coniungunt, vt re vera vtilem aliquando operam Reip. pariter & Ecclesiæ præstare possint. Ita ergo preparatus noster iussu eorum, quibus obsequi officium est, ad Collegium nostrum decenter accessit, petiitque, vt ad examina, Candidatis subeunda, admitteretur, quo testimonio hoc publico fidem facere optimis suis parentibus patriæque posset, tempus hæctenus transactum non male impensum esse. Nos ergo cum non haberemus, cur honesto ipsius desiderio non assurgeremus, admissus est ad examina, vbi in vtroque, tam tentamine, quam riguroso, vt vocari solet, talem se præstitit, vt expectationi nostræ satisfecerit omnino. Via hinc ipsi aperta est ad Dissertationem inauguralem, more solito habendam. Cuius gratia proposuit thema DE TESTAMENTIS CONIVGVVM RECIPROCIS, non nouum aliquod, sed a Doctoribus satis calcatum. Quod tamen non vulgari modo tractauit, vt communiter fieri solet, nec vestigia doctorum cæco impetu prescit, sed sobrie sententiam suam & solide exposuit, non sibi religioni ducens a communi Doctorum sententia recedendi, veritati magis quam auctoritatibus intentus, ita tamen, vt modestiæ limites nullo modo transgrediretur. Nec etiam necessum est, vt noua semper proponatur materia. Plus artis est illa, quæ per errorem hæctenus irrepere, aggredi, verumque a falso separare, nec vel in hanc vel in illam partem a iustitiæ regulis deflectere.

Cum itaque ista laudatissimi Candidati nostri Dissertatio inauguralis nunc publice prodeat, vt eandem beneuole amplectantur omnes, & conatibus Clarissimi Candidati porro faueant, maxime qui iurisprudentiam colunt, est quod enixe rogamus. P. P. in Acad. Regia Fridericiana M.

Aprili MDCCLII.

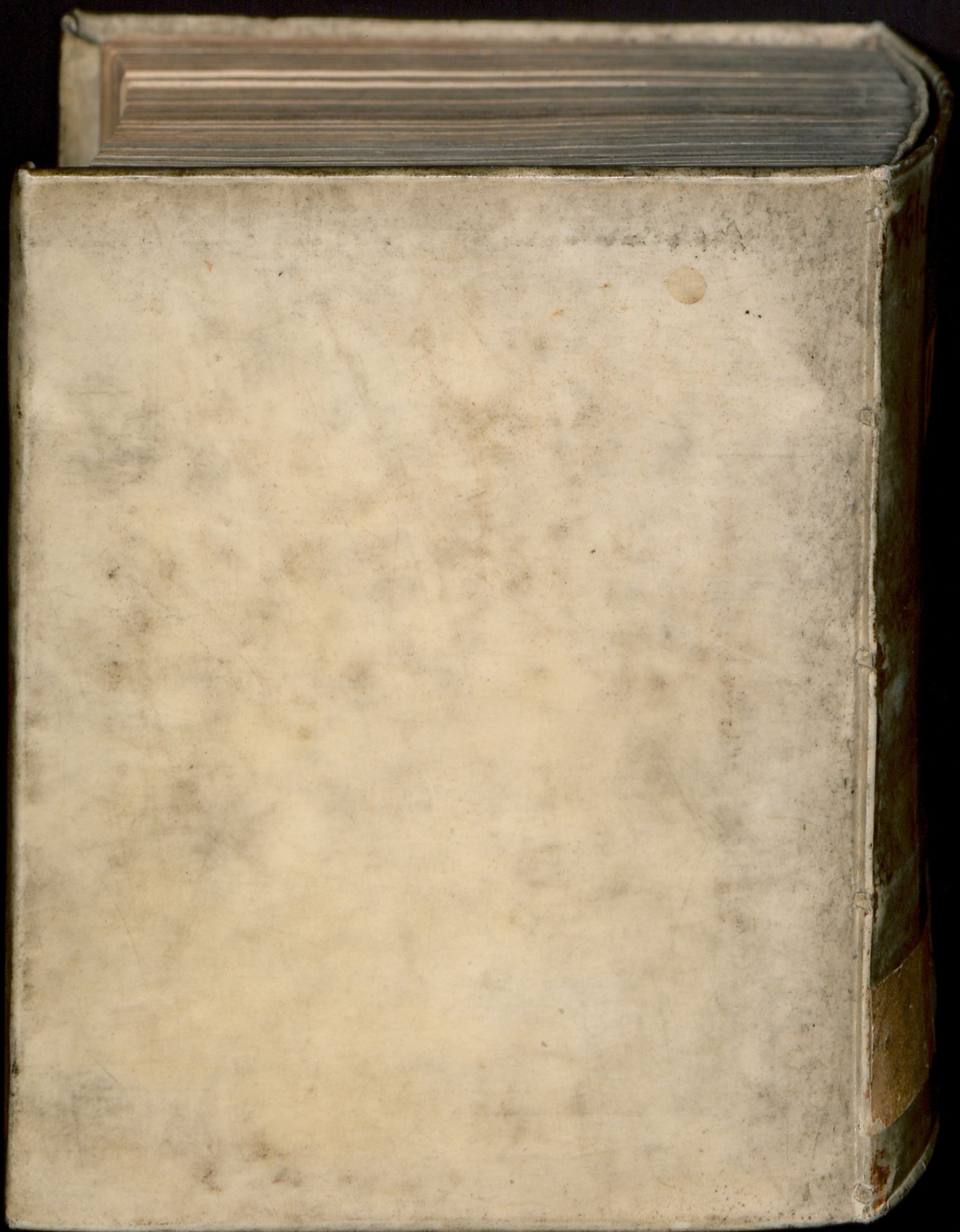
94 A 7358

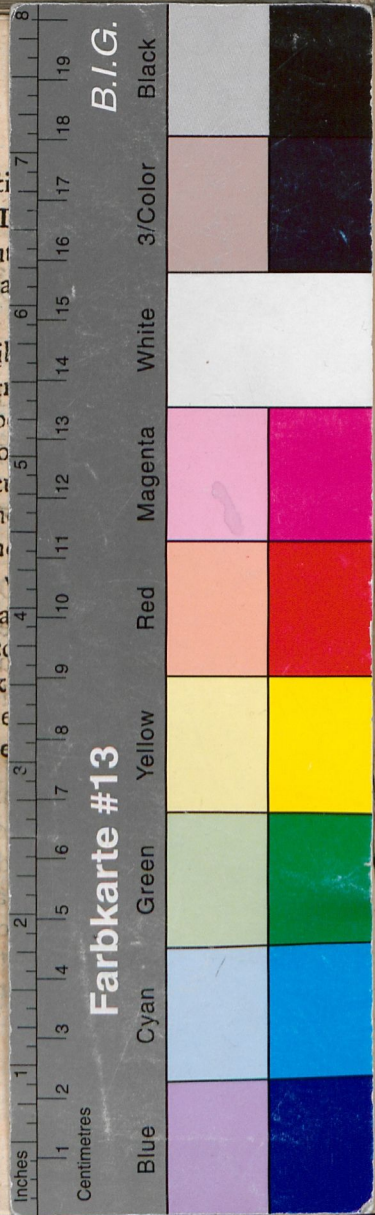
ULB Halle 3
002 138 123

TA → DL
nur 3. Steck verknüpft

V 3 17

PROGRAMMA
DE
**FAVORE TESTA-
MENTORVM NON
FAVORABILI,**

AD DISSERTATIONEM INAUGVRALEM

DE
**TESTAMENTIS CONIV-
GVM RECIPROCIS**

Clarissimo Candidato
CHRISTIANO FRID. IVNIO,

ONOLDO - FRANCO,

habendam

IVRISPRVDENTIAE CVLTORES

inuitat

IO. SAM. STRYKIVS, D.

P. P. ORD. ET FACVLT. IVRID.

h. t. DECANVS.

HALAE MAGDEBURGICAE,
Literis Christiani Henckelii, Acad. Typogr.